

KARÁCSONY: MINDENKI „NAGY ÖRÖME”

Lk 2,10 –11

Karácsonyt szép, igaz ünneppé az öröm teszi. Az Istentől ajándékba kapott „nagy öröm”, amelyet Ő, Jézussal, kétezer éve ajándékozott, ajándékoz nekünk, minden gyermekének, az egész emberiségnek. Nagy örömet ajándékozó szeretetével a mi édes Atyánk olyan, mint a gyermekének ragyogó karácsonyfával, pompás ajándékokkal örömet szerző drága szülő, édesanya, édesapa, azzal a különbséggel, hogy Ő, Jézusban, szeretetben, békességben, lelki örömet ajándékoz, s ajándéka mindenkié. „...Hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus, a Dávid városában.” – szállt felénk az isteni ajándék érkezését hirdető angyali szózat, örömmüzenet.

S ezt az isteni ajándékot magukénak érezhetik, mondhatják dúsgazdagok és koldusszegények, egészségesek és betegek, élő szeretteik körében örvendezők és könnyes szemű, megtört szívű gyászolók. Magukénak mondhatják, érezhetik meghitt családi fészekben, meleg szobában ünneplők és didergő hajléktalanok, dúsan rakott asztal mellett dőzsölők, akiknek a lépes méz is keserű, és ínséges éhezők, akiknek a „kenyérhéj is karácsonyt jelent”. Szüleik gondoskodásának melegében sütkérező, ajándékoktól roskadozó, körülbástyázott karácsonyfa alatt vidáman játszadozó gyermekek és a szeretetlenség hidegében fagyoskodó, eldobott, kitaszított árvák, akiknek egy nyájas mosoly sem jut angyalfiaként. Magukénak érezhetik, mondhatják azok, akiknek csupa öröm az életük, de azok is, akiknek karácsony „nagy örömnél” nincsen egyebük. Karácsony nagy öröme mindenkié: Istennek egyetemes ajándéka. S azt senkitől senki és semmi el nem veheti, mert Isten adja, felbecsülhetetlen édesatyai szeretetéből. Egyedül az ember veheti, vetheti el önmagától, vetheti, hagyhatja ki életéből. S ahogy az embert ismerjük, ezt meg is teszi: önkezeivel veti el sok esetben magától legnagyobb, Istentől ajándékba kapott örömét. Elveti, mert megtéveszti, felborítja értékrendjét a világ: hamis csillogású, hiábavaló, a boldogság álarcát hordozó, de a legtöbbször boldogtalanságot rejtő örömeivel.

Ennek következtében, sajnos, szomorúan kell megállapítanunk, hogy a harmadik évezred elején „elüzletiesedett” maga a karácsony is. Ez ellen emelt szót II. János Pál pápa advent negyedik vasárnapján, a Szent Péter bazilika erkélyéről elhangzott karácsonyi üzenetében. „A betlehemi jászol egyszerűsége éles ellentétben áll azzal a karácsonyképpel, amelyet manapság a reklámok sugallnak az embereknek. A fogyasztói szemlélet veszélybe sodorja a családtagok, illetve a közeli barátok megajándékozásának szép hagyományát, és az egész ünnep hitelességének eltűnésével fenyeget” – hangsúlyozta a katolikus egyházfő. Minek köszönhető ez az elüzletiesedés? – kérdezhetjük. Annak, hogy az ember, elvetve karácsony „nagy örömét”, azt a

maga múlandó, kis földi örömeivel helyettesítette. A szemfényvesztő, elkápráztató reklámokra, anyagi értékekre figyel, amelyek ezt mondják neki: mi vagyunk az igazi öröm, nem Isten, nem Jézus, nem az evangélium, minket válassz, és örülni fogsz, boldog leszel. S amilyen balga az ember – tisztelet a kivételnek – őket választja. Karácsonykor pazar ajándékokkal kedveskedik szeretteinek, de nem „csomagolja be”, nem ajándékozta senkinek a szeretetet. Szobájában a legújabb kiadású hősugárzó ontja a meleget, de lelke hideget áraszt. Azon fáradozik, hogy zsebe és gyomra tele legyen, s közben észre sem veszi, hogy szívében „a roppant, jeges úr lakik”. Elkápráztató fényárba borítja otthonát és utcáit, míg maga az örömtelenség sötétjében világtalan-ként botorkál. Bizony, ilyenné lesz az ember, ha életéből kiesik a nagy öröm, ha azt e világ „aprópénzű” örömeire váltja, s felelőtlenül eltékozolja karácsony felértékelhetetlen „kincsét”. Ezt látva nyilatkozik szomorkásan az egyik katolikus lelkész is a karácsonyvárás kapcsán írt soraiban: „...látom, hogy sürgés-forgás előzi meg ma karácsonyt. És azt is tapasztalom, hogy reklámok és fények hirdetik az ünnep közeledtét. De azt is érzem, hogy 'hangulatos varázs' eltűnőfélben van. A színes reklámok elvonják az emberek figyelmét a 'lényegről'. Nem is annyira a másik ember, hanem a tárgyak foglalják el a Kisdéd helyét. Azét, Aki a 'világba' jött, de Akit sem akkor, s ma még kevésbé 'fogadnak' be.” Írása végén hangja bizakodóvá válik: „...személy szerint karácsony 'csendes éjjelén' dicsőséget szeretnék zengeni Istennek. Én, a kis ember, a teremtmény, hálát szeretnék rebegni csendesen, együtt a többi jóakarató emberrel. Mert hiszem, hogy vannak, akik karácsonyt Istenért és Istennel szeretnék ünnepelni. Mert hiszem, hogy vannak még olyanok, akik karácsonykor Isten ajándékára éheznek: a megváltás, az öröm, a béke és szeretet igazi Ajándékára.” (Reszler Mihály) Ez kellene: Istenért és Istennel ünnepelni a karácsonyt, „éhezve” és megköszönve a „nagy örömet”, amellyel megajándékozott. Együtt ünnepelni Istennel és minden emberrel, hisz Jézus az „egész nép”, minden ember örömeire jött, drága ajándékként e földre. És tovább ajándékozni ezt az örömet a szeretet, a jóság, a gondoskodás, a szolgálat áldott cselekedeteiben. Kosztolányi Dezső írónk erről a felnőtt koráig őt elkísérő, és őt felnőttként is boldoggá tevő örömről lelkendezik egyik írásában, mely örömet, Isten után, édesapja ajándékoz neki a boldog gyermekkor ölén. „Valaha, abban az ősemberi derengésben, melyet gyermekkorunk szokás nevezni - írja -, így december közepén édesapám sötét hajnalban kelt és éjfél után feküdt. Dolgozószobája műhellyé alakult. Titokzatos neszeket hallottunk onnan, a lombfűrész sikítását, kopácsolást, a gyalu harsogását, s zárt ajtaja mögül az enyv szaga szüremkedett ki, mely gyermeklelkünkben, az eljövendő csodák reményében, valami bűvös illattá változott. Mindig maga készítette játékaikat. Szeretett ezermeisterkedni. Előbb ő játszott, aztán mi.

– Kaptam tőle egy ördögmalmot, mely a mozi feltalálása előtt a mozgóképeket sejtette meg velem. Máskor házitelefonnal lepett meg. A padlásról és pincéből hallottam komoly férfihangját. Emlékszem a leydeni palackra,

mellyel a macskákat és cselédekét megvillanyoztam, a gyantalemezre, melyet rókafarkkal kellett megdörzsölnöm s akkor a bodzabábok táncoltak rajta. Utoljára egy kis színházat ácsolt össze, igazi süllyesztővel, huszonöt díszlettel és ötszáz figurával. Ehhez maga írt egy darabot, csengő, rímes versekben.

– Sokszor töprengtem annak idején, hogy miért nem vesz játékot a boltban, mint más úriember. Ez kicsit fájts is. Nem értettem. Hisz nem volt fukar, a pénzt semmire sem becsülte. Most megértem, hogy mért cselekedett így. Ez a sok játék, melyet maga alkotott, a két keze munkájával és képzeletével, annyi idő után egyszerre mozogni és csöngetni, beszélni és hatni kezd rám, itt és ott, az utcán és kirakatokban föltámad, más alakban, de rendkívülien élően és mindenütt jelenlevően. Ezt a megmagyarázhatatlan örömet is ő küldi nekem, onnan messziről” (Öröm).

Ez az édesapa „onnan messziről”, a síron túlról is örömet „küldött” drága gyermekének, megajándékozó szeretetével. Isten, a mi édes Atyánk, lelki „messzeségből”, időben évezredek távlatából küldi örömszerző ajándékát minden gyermekének, soha el nem fogyó szeretetéből. Ha szívből vágyunk az örömrre, a karácsonyra, akkor elfogadjuk ajándékát, és vele – örömszerző tetteiben, boldogító szavakban – másokat is megajándékozunk. Elsősorban azokat, akik közelünkben élnek. S ha ezt mindenki megteszi, akkor hiszem, hogy egyszer karácsony „nagy öröme” nemcsak lelki értelemben, hanem minden tekintetben, az egész népnek, az egész világnak, mindenkinek szép, tiszta, ünnepi öröme, áldott ajándéka lesz. Ámen.

VAN-E HELY JÉZUSNAK?

Lk 2,6–7

„Foszlik a fény, fogy a hó, / közeledik az idő, / meg kell már születned! / Gyűlnek is a pásztorok, / igazodik száz torok / édes énekednek. // Nem tudjuk, hogy merre fog / jót jelentő csillagod / rőt egünkre kelni. / De a jászol barma vár, / s három keleti király / készül útrakelni. // Az alázott s a szegény / sorsa sűrű éjjelen / jöttöd után reszket. / Nem lehet, hogy annyi test / s lélek vágyát félrevesd, / és hogy ne szüless meg! // Vérben, vasban nevedet / rebegek a nemzetek, / suttogják a népek. / Vedd le róluk a sötét / égető vasvesszejét, / ahogy megígérted! // Kezük még tán fegyveres, / de a szemük jelt keres, / jelt, ami segítsen. / Ó, ne hadd csalódnok, / szállj közéjük, szép titok, / gyermekarcú Isten! // S mentsd meg, akit szeretünk, / gyermekünk és kedvesünk, / barátunk és vérünk – / S ha majd Krisztus született, / áldd meg, ősi szeretet, / minden ellenségünk!” – fohászkodik gyönyörűen Szemlér Ferenc költőnk Karácsonyra című versében, s fohászában benne zeng a Jézus utáni